

та 17,9 % дівчата й 19,1 % хлопці та 17,5 % дівчата відповідно ($p < 0,05-0,01$). Отримані результати з одного боку зумовлені усуненням функціональних порушень у стані цих систем шляхом розширення функціональної адаптативної здатності кардіореспіраторної системи. Як наслідок, відбулось розширення діапазону координаційної здібності цієї системи в процесі рухової діяльності, що у фізіології прийнято розглядати як позитивний результат тренуваності організму [4]. З іншого боку налагодження серцевого ритму, яке може бути наслідком порушень в діяльності НС, певним чином позначилось на отриманих результатах.

У ЕГ студентів із порушеннями ОПР покращення стану здібностей до координації практично на такому ж рівні як і у студентів попередніх нозологій – на рівні виражених (20,1 % хлопці, 18,4 % дівчата). Такі результати значною мірою зумовлені покращанням здатності утримувати рівновагу за рахунок зміцнення м'язової системи та усунення функціональних порушень у стані ОПР. Результати формувального експерименту свідчать про значне поліпшення абсолютних показників здібності до гнучкості в ЕГ, що становило в межах 16,7-24,2 % (на рівні виражених). У студентів КГ ці показники в середньому у двічі менші. Зазначимо, що у всіх нозологічних групах у розвитку цієї здібності достовірну перевагу мали дівчата ($p < 0,05$). Інтенсивне зростання абсолютних показників гнучкості, а особливо рухливості хребта, спостерігалось в дівчат ЕГ із порушеннями ОПР (20,7 %). Такі результати дозволили їм значною мірою усунути порушення рухової та опорної функції внаслідок зменшення компресії нервових закінчень спинномозкових нервів та зменшення м'язової напруги, яке мало місце у стані ОПР до початку експерименту. У хлопців також покращення рухливості в суглобах на рівні виражених, що у числових показниках склало 17,3 %. Отримані результати є цілком обґрунтованими з точки зору статевої фізіології. На рівні значно виражених, спостерігаємо динаміку результатів в ЕГ студентів із захворюваннями органів травлення та обміну речовин: 21,7 % (дівчата) та 20,2 % (хлопці). Значною мірою це обумовлено налагодженням гомеостазу в організмі та відновленням обміну речовин. Як наслідок, зменшення інтоксикації нервової системи та нормалізації маси тіла у цій групі, відповідно сприяло усуненню тривалих перенавантажень хребта, які мали місце за наявності надлишкової маси тіла. Так як для проведення експериментального дослідження у групу студентів із захворюваннями НС добирались особи із неврологічними змінами, які мають функціональний характер, то відповідно покращання функціонального стану НС у цих студентів у формі налагодження периферичної іннервації, крово- й лімфообігу а також стану хребців, певною мірою зумовила покращання рівня розвитку здібності до гнучкості у студентів ЕГ цієї нозології. У кількісних показниках динаміка цієї здібності спостерігається на рівні значно виражених. В ЕГ із серцево-судинними, респіраторними та ольфталмологічними захворюваннями приріст результатів здібності до гнучкості на межі середньо виражених. Шляхом співставлення у порівняльному аспекті показників досліджуваних параметрів фізичної підготовленості у дослідних групах, встановлено наявність істотних розбіжностей ($p > 0,05$) на користь ЕГ по закінченні експерименту.

ВИСНОВКИ. На основі проведеного аналізу отриманих результатів тестового контролю параметрів фізичної підготовленості студентів досліджуваної вибірки, констатуємо наступне:

1. Заняття згідно чинного змісту фізичного виховання без урахування експериментального чинника є низько ефективними щодо впливу на стан фізичної підготовленості студентів: динаміка досліджуваних параметрів у межах слабо виражених. Зафіксовані позитивні зрушення, порівняно зі студентами ЕГ, є несуттєвими ($p > 0,05$). Вважаємо, що така ситуація є наслідком не доопрацювання організаційно-методичних і програмно-нормативних основ фізичного виховання у СМГ.

2. Експериментальне вивірювання розробленої технології засвідчило позитивну динаміку стану фізичної підготовленості студентів ЕГ. Аналіз отриманих даних засвідчує, що у студентів ЕГ відбулися статистично-значимі зміни ($p < 0,05$) за всіма досліджуваними параметрами. Відсутність достовірних розходжень низки показників, можна розглядати як чинник, що відображує підтримку досліджуваних величин на досягнутому рівні. У хлопців за всіма досліджуваними параметрами, рівень фізичної підготовленості достовірно вищий, аніж у дівчат ($p < 0,01$).

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ полягають у дослідженні динаміки нейродинамічних функцій у студентів СМГ у процесі фізичного виховання у ВНЗ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Krasnykov A. Testyrovanye: teoretyko-metodycheskye znanyya v oblasti fizycheskoy kul'tury y sporta. M.: FyS, 2010, 176 s.
2. Корягін В. М. Диференційований підхід до рухового режиму студентів спеціальних медичних груп : [монографія] / В. М. Корягін, О. З. Блавт // Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 272 с.
3. Корягін В. М. Тестовый контроль в физическом воспитании : [монография] / В. М. Корягін, О. З. Блавт. – Germany : LAP LAMBERT Academic Publishing is a trademark of: OmniScriptum GmbH & Co. KG, 2013. – 144 с.
4. Koryahin V. M., Blavt O. Z. Fizychnе vykhovannya studentiv u spetsial'nykh medychnykh hrupakh : navch. posib., Vydavnytstvo L'viv's'koyi politekhniky, 2013, 488 s.

Вареник О., Ярмолюк О.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ

ОРГАНІЗАЦІЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ МІСТ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ»

У статті визначено місце та роль сфери фізичної культури і спорту у становленні «зеленої економіки» в Україні, окреслено пріоритетні напрями діяльності, яка створює перспективи використання можливостей цієї сфери. З використанням аналізу літературних джерел; системного аналізу; організаційного аналізу та організаційного діагнозу визначено, що концепція «зеленої економіки» так само як і сталого розвитку розкриває три основних аспекти: економічний, соціальний та екологічний. Система фізичного виховання і спорту є відкритою системою, оскільки функція задається їй ззовні і показує, яку роль ця система виконує у відношенні до більш загальної системи здорового способу життя, в яку вона включена складовою частиною поряд з іншими системами. На сьогодні це об'єктивно веде до виникнення у ній якісно нових процесів та явищ. Відбуваються істотні зміни у системі соціально-економічних відносин, утворюються нові форми власності та форми господарювання, що активно впливає на поведінку всіх учасників фізкультурно-спортивної діяльності. Аналіз структури видів економічної діяльності, з котрими прямо чи опосередковано пов'язана сфера фізичної культури і спорту, показує, що вона має різної сили наявну чи потенційно можливі організаційні зв'язки практично з усіма галузями, які приймають участь у розбудові «зеленої» економіки. Вказано на необхідність формування принципово нового напрямку досліджень, які слугуватимуть теоретико-методологічним

підґрунтям для використання можливостей сфери фізичної культури і спорту у тісній взаємодії з іншими сферами діяльності суспільства, що в цілому сприятиме розвитку природно-ресурсного та соціально-економічного потенціалу країни в рамках програми «зеленої економіки».

Ключові слова: «зелена економіка», фізична культура і спорт, організаційні зв'язки, взаємодія.

Вареник О., Ярмолюк Е.. *Организация двигательной активности населения городов Украины в контексте развития «зеленой экономики».* В статье определено место и роль сферы физической культуры и спорта в становлении «зеленой экономики» в Украине, определены приоритетные направления деятельности, что создает перспективы использования возможностей этой сферы. С использованием анализа литературных источников; системного анализа; организационного анализа и организационного диагноза определено, что концепция «зеленой экономики» так же как и устойчивого развития раскрывает три главных аспекта: экономический, социальный и экологический. Система физического воспитания и спорта является открытой системой, так как функция задается ей извне и показывает, какую роль эта система выполняет в отношении более общей системы здорового образа жизни, в которую она включена как составная часть наряду с другими системами. На сегодня это объективно ведет к возникновению в ней качественно новых процессов и явлений. Происходят изменения в системе социально-экономических отношений, образуются новые формы собственности и формы хозяйствования, что активно влияет на поведение всех участников физкультурно-спортивной деятельности. Анализ структуры видов экономической деятельности, с которыми прямо или косвенно связана сфера физической культуры и спорта, показывает, что она обладает действующими или потенциально возможными организационными связями различной силы практически со всеми отраслями, участвующих в развитии «зеленой» экономики. Указано на необходимость формирования новых направлений исследований, которые будут служить теоретико-методологическим основанием для использования возможностей сферы физической культуры и спорта в тесном взаимодействии с другими сферами деятельности общества, что в целом будет способствовать развитию природно-ресурсного и социально-экономического потенциала страны в рамках программы «зеленой экономики».

Ключевые слова: «зеленая экономика», физическая культура и спорт, организационные связи, взаимодействие.

Varenik O., Jarmoluk E. *Organization of motive activity of population of cities of Ukraine is in the context of development of "green economy".* In the article the location and role of sphere of physical culture and sport are determined in becoming of "green economy" in Ukraine, priority directions of activity are certain, that creates the prospects of the use of possibilities of this sphere. With the use of analysis of literary sources; analysis of the systems; organizational analysis and organizational diagnosis it is certain that conception of "green economy" similarly as well as steady development exposes three main aspects: economic, social and ecological. The system of P.E and sport opens system, because a function is set to her from outside and shows, what role this system executes in regard to more general system of healthy way of life in that she is included as component part along with other systems. For today it objectively conduces to the origin in her qualitatively new processes and phenomena. Take place change in the system of socio-economic relations, the new patterns of ownership and management form appear, that actively influences on behavior of all participants of athletic-sport activity. The analysis of structure of types of economic activity, with that straight or the sphere of physical culture and sport is constrained by implication, shows that she possesses operating or potentially possible organizational connections of different force practically with all industries, participating in development of "green" economy. It is indicated on the necessity of forming of new directions of researches that will serve as the theoretic-methodic founding for the use of possibilities of sphere of physical culture and sport in the close co-operating with other spheres of activity of society, that on the whole will assist development of naturally-resource and socio-economic potential of country within the framework of the program "Green economy".

Key words: "green economy", physical culture and sport, organizational connections, cooperation.

Актуальність. В процесі реалізації Програми ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП) в межах подальшої розробки концепції сталого розвитку, фахівцями різних сфер було обґрунтовано необхідність започаткування Глобального зеленого нового курсу (ГЗНК). В цьому контексті в Україні також реалізовано ряд заходів: затверджено низку документів і договорів, спрямованих на офіційне визнання нашою державою стратегії сталого розвитку, створено Національну комісію сталого розвитку України, розроблено Цілі розвитку тисячоліття, затверджено Концепцію та Стратегію національної екологічної політики України до 2020 р., затверджено Національний план дій з охорони навколишнього середовища на 2011 - 2015 рр. тощо. Зелена економіка згідно доповіді ЮНЕП - це «економіка з низькими викидами вуглецевих сполук, яка ефективно використовує ресурси і відповідає інтересам всього суспільства» [5]. Поняття «зелена економіка» в наукових дослідженнях розглядають як «невід'ємну складову сталого розвитку, що покликана забезпечити гармонійний спосіб поєднання економічної та соціальної діяльності суспільства за умови збереження й належного відтворення навколишнього середовища». Перед суспільством постала необхідність запровадження так званих «чистих» технологій, які дозволять виробляти екологічно сприятливу продукцію, а також зведуть до мінімуму чи упередять негативний вплив виробництва на довкілля [4]. Враховуючи надзвичайну багатовекторність запропонованої проблематики та необхідність її системного осмислення, вбачаємо актуальними визначення місця та ролі окремих суб'єктів соціально-економічної діяльності в процесі «озеленення» економіки, в тому числі й тих, що представлені сферою фізичного виховання і спорту. Приймаючи до уваги взаємоузгодженість та взаємозалежність економічного, соціального та екологічного напрямів розвитку ідеї розвитку «зеленої економіки» в Україні, результати дослідження дозволять наблизитись до розв'язання актуальних проблем соціально-економічного розвитку країни на сучасному етапі.

Мета - визначення місця сфери фізичної культури і спорту у становленні «зеленої економіки», виділення пріоритетних напрямів, які створюють перспективи використання можливостей цієї сфери.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел; системний аналіз; організаційний аналіз та організаційний діагноз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття «зелена економіка» було запропоновано вченими Д. Піарсом, А. Марканді, С. Барбієром, якими у 1989 р. було опубліковано працю «Концепція зеленої економіки» [6]. Окрім зазначених авторів, різні аспекти «зеленої економіки» вивчалися та доповнювались І. Вернадським, С. Подолінським, В. Вовком, І. Грабінським, Л. Мельником, Ю. Туницею, В. Будкіним, О. Векличем, Б. Данилишиним, Б. Буркинським, О. Балацьким, Ж. Гросманом і А. Крюгером,

Г. Дейлі, Д. Медоузом, Б. Коуплендом, С. Тейлором, П. Рао, Дж. Франкелем, А. Камероном, К. Стюартом та ін. Серед українських вчених слід відмітити праці Ю. Бережної, І. Бистрякова, Т. Галушкіної, Б. Данилишина, А. Мартинюка, Ю. Огаренко [3], у яких розкриваються особливості запровадження «зеленої» економіки в Україні. Серед вчених, що в різні часи вивчали економічні аспекти функціонування сфери фізичної культури і спорту, слід відзначити Золотова М.І., Кузіна В.В., Кутєпова М.Є., Сейранова С.Г., Платонову Н. А., Вапнярську О. І., Починкіна А. В., Імаса Є.В., Мічуду Ю.П. та ін..

Результати і обговорення. На думку переважного числа авторів, «зелена економіка» означає економічне зростання та розвиток територій шляхом стимулювання екологічно чистого виробництва матеріальних та нематеріальних благ, від яких залежить благополуччя населення, що засноване на максимально раціональному використанні природних активів, забезпечуючи при цьому їх постійне збереження та відновлення. Більшість авторів є солідарними в тому, що концепція «зеленої економіки» так само як і сталого розвитку розкриває три основних аспекти: економічний, соціальний та екологічний. В економічному аспекті, як зазначає Шевченко Ю. О., вона покликана не просто нарощувати обсяги виробництва та темпи економічного зростання, але й створювати нові екологоорієнтовані види економічної діяльності, запроваджувати нові технології, зменшувати інвестиції в ті галузі, які експлуатують природу, та стримувати економічне зростання понад існуючий потенціал екосистеми. Екологічний аспект цієї концепції, на думку автора, базується на тому, що «зелена» економіка орієнтується на стабільність біологічних та фізичних систем шляхом скорочення екологічних ризиків, викидів вуглекислого газу в атмосферу та забруднення навколишнього середовища, мінімізації кількості відходів, поширення відновлювальних джерел енергії тощо. У соціальному аспекті вона націлена на досягнення справедливого доступу до обмежених ресурсів усіх верств населення, скорочення соціальної нерівності, покращення якості життя, соціального розвитку територій. Ключовими принципами розвитку «зеленої» економіки Т.П.Галушкіна пропонує вважати:

- принцип екологізації економіки, який передбачає імплементацію екологічного фактора в моделі забезпечення економічного зростання країни та її регіонів;
- принцип єдності та балансу суспільних та бізнес-інтересів щодо забезпечення сталого споживання та виробництва;
- принцип партнерської взаємодії та консолідації зусиль щодо охорони довкілля та відновлення його стану;
- принцип системності та комплексності в стратегії трансформаційних зрушень в природо-ресурсній сфері як на національному, так і на регіональному рівні.

Достатнім можна б було вважати отримання синергії від впровадження економічної та екологічної складових економічного розвитку [3]. Але неабияку увагу вчених привертає поняття «зеленої» економіки, яка вважається конкретним втіленням адекватного взаємоузгодження економічного, екологічного та, обов'язково - соціального розвитку [4]. Тому, спираючись на перелічені принципи та враховуючи невід'ємність соціальної складової «зеленого» зростання саме з точки зору налагодження ефективної організаційної взаємодії між усіма сторонами цього процесу, найбільш вдалим визначенням «зеленої економіки» можна вважати таке, що представляє її як «економічні відносини між суб'єктами господарської діяльності, які базуються на принципах захисту та збереженні навколишнього середовища, впровадженні новітніх енерго - й ресурсозберігаючих технологій, та сприяють поліпшенню якості життя в межах існуючих екосистем» [6]. За визначеннями вчених, «зелена» економіка об'єднує (рис. 1) десять ключових секторів господарської діяльності: сільське господарство, житлово-комунальне господарство, енергетику, рибальство, лісництво, промисловість, туризм транспорт, утилізацію та перероблення відходів, управління водними ресурсами [9]. В свою чергу, переважне число науковців, які досліджували економічні та соціальні аспекти фізичного виховання і спорту, наголошуючи на поліфункціональності цієї сфери, вказують на неможливість її існування ізольовано від інших сфер соціально-економічної діяльності суспільства на всіх рівнях (охорони здоров'я, освіти, культури, а також туризму, транспорту, житлово-комунального господарства та ін.. Детальний аналіз таких організаційних зв'язків, на нашу думку, повинен доповнити попередні дослідження науковців, визначити роль та закріпити місце фізичної культури і спорту, організації рухової активності населення в процесі розбудови «зеленої» економіки в Україні в умовах сьогодення.

У своїх дослідженнях І. М. Снякевич, визначаючи принципи екологізації всіх сфер суспільного розвитку, зазначає, що «процес екологізації суспільної діяльності повинен охоплювати всі сфери – економічну, екологічну, соціальну і духовну; сприяти оздоровленню стану навколишнього середовища». В свою чергу і система фізичного виховання і спорту є відкритою системою, оскільки функція задається їй ззовні і показує, яку роль ця система виконує у відношенні до більш загальної системи здорового способу життя, в яку вона включена складовою частиною поряд з іншими системами (рис 1.).

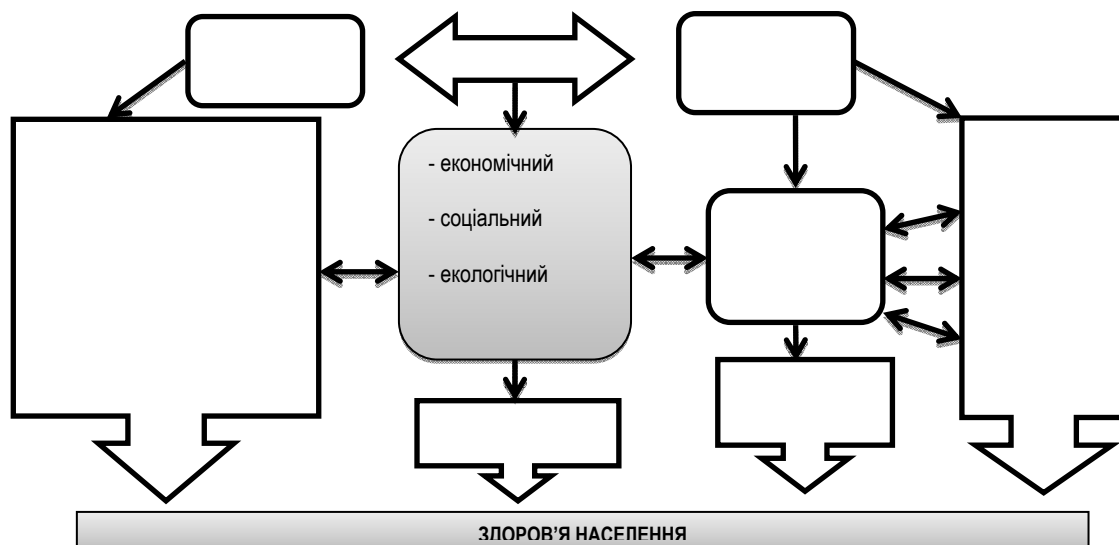

Рис.1 Фізична культура і спорт в контексті «зеленої» економіки

Вона потребує постійного обміну ресурсами з оточуючим середовищем. Це доводить, що проблематика є досить

широковекторна та потребує подальших досліджень. Важливість включення, суб'єктів фізичної культури і спорту до процесу розбудови «зеленої» економіки на всіх рівнях, можна пояснити спираючись на твердження П. Сорокіна про те, що економічний фактор чинить суттєвий вплив на можливості суспільства розвивати духовну культуру: науку, мистецтво, освіту, виховання, тощо. Нині в Україні відбувається інтеграція сфери фізичної культури і спорту у ринкове середовище. Це об'єктивно веде до виникнення у ній якісно нових процесів та явищ. Відбуваються істотні зміни у системі соціально-економічних відносин, утворюються нові форми власності та господарювання, що впливає на поведінку всіх учасників фізкультурно-спортивної діяльності. Роль бізнесу в розвитку системи фізичного виховання і спорту є надзвичайно важливою, тому що підприємства різних форм власності є одним із основних джерел наповнення бюджетів всіх рівнів, включаючи місцеві бюджети, з яких переважно фінансується робота фізкультурно-спортивних організацій, тому вона не може залишатись осторонь від процесів, що відбуваються в економіці загалом. В цьому полягає явище вторинності сфери фізичної культури і спорту у відношенні до галузей основного виробництва. Стабільний динамічний розвиток сфери фізичної культури і спорту можливий лише на фоні зростання економіки в цілому. Але не варто не враховувати і те, що сфера фізичної культури і спорту сама також являється виробником продукту, основу якого складають різні види послуг. Активно впливаючи на збереження, зміцнення здоров'я населення та відновлення робочої сили, вона робить свій вагомий внесок у процес формування «людського капіталу», як невід'ємного чинника виробничої діяльності суспільства. Отже, як вважають більшість дослідників, здоров'я людини, це біосоціальна категорія, і його збереження не може концентруватись лише в межах однієї сфери, необхідним є об'єднання дій ряду галузей зі спільною місією задля забезпечення і покращення стану здоров'я населення [8]. Це ще раз доводить важливість гармонізації відносин у системі «природа – людина – виробництво», належної узгодженості економічних, соціальних та екологічних пріоритетів. Формування економіки на соціально-екологічних засадах потребує перегляду усталених пріоритетів сучасного економічного механізму [4]. Але поєднання таких підходів у сучасній практиці є проблематичним. Воно супроводжується низкою суперечностей, на які варто звернути увагу [7]. Існує ряд протиріччя перехідного періоду, що зумовлюють посилення негативних явищ як у сфері фізичної культури і спорту, так і в економіці в цілому. На шляху до збільшення прибутку, учасники ринку часто змушені зменшувати соціальні видатки, що врешті решт призводить до втрат «людського капіталу», і, як наслідок, це не може не відобразитись на стані економіки в цілому. Отже, виникає відповідна конфронтація між комерціалізацією та екологізацією виробництва. Наявність такого протиріччя суттєво шкодить процесу реалізації соціальних функцій системи фізичного виховання і спорту.

Роль держави повинна полягати у підвищенні рівня зацікавленості бізнесу у покращенні стану здоров'я населення, але й бізнес повинен також брати в цьому активну участь. Автори одноголосні в тому, що використання ринкових механізмів рекомендується поєднувати із державним та міжнародним регулюванням економічних процесів [5]. Покращення екологічної ситуації перестає бути рядком витрат державного бюджету, а стає самою суттю нової економічної системи. Тобто, держава повинна формувати нові економічні умови ведення бізнесу, які приваблюють інвестиції саме в розвиток нових «зелених» галузей та екологічної трансформації («озелененню») традиційного господарства. Шевченко Ю.О. дослідив, що на сьогодні в наукових працях недостатньо уваги приділено дослідженню ролі «зеленої» економіки в розвитку окремих секторів економіки, зокрема в розвитку сфери послуг, до якої власне і належать фізичне виховання і спорт. Натомість сфера послуг, і зокрема, фізична культура і спорт, відіграють важливу роль у створенні «зелених» технологій, їх розповсюдженні, у створенні нових робочих місць, у формуванні екологічної свідомості людей. З іншого боку, на думку автора, її розвиток залежить від чистоти навколишнього середовища, а окремі її галузі також можуть спричиняти забруднення екосистеми (проведення масових та видовищних фізкультурно-спортивних заходів, туризм тощо). Аналіз структури видів економічної діяльності, з котрими прямо чи опосередковано пов'язана сфера фізичної культури і спорту, показує, що вона має різної сили наявні чи потенційно можливі організаційні зв'язки практично з усіма галузями, які приймають участь у розбудові «зеленої» економіки [6]. Тому для більш ефективного використання таких зв'язків, вважаємо за необхідне більш фундаментальне їх вивчення: встановлення їх напрямів потенційних можливостей їх використання, систематизація. Варто погодитись з Вахович І. М. та Франчук Ю.О. з приводу того, що багато екологічних проблем перш за все проявляються на місцевому рівні, і тому виправданим у цих випадках є децентралізоване прийняття певних екологічних рішень. Ступінь децентралізації управління повинна визначатись локальним характером більшості проблем, їх кращим розумінням на місці виникнення, тому і рішення доцільно приймати саме на місцевому рівні [2]. Так, на нашу думку, на місцевому рівні вирішенню проблеми транспортного обслуговування населення і зменшенню забруднення довкілля що викликано роботою громадського транспорту та великою кількістю приватних автомобілів сприятиме розвиток міського велосипедного руху. Участь у розробці відповідних програм, плануванні інфраструктури, програм навчання та методичного супроводу різних груп населення щодо використання активних форм пересування обов'язково повинні прийматись за участі представників усіх зацікавлених структур, в тому числі і фахівців з питань фізичної культури і спорту.

На думку В. Ф. Кифяк, О. В. Кифяк, «екологічно відповідальний туризм – один з нових полюсів зростання «зеленої економіки», що забезпечує розбудову сучасної інфраструктури, ділових можливостей, робочих місць та отримання доходів». Останнім часом особливого значення набуває розвиток активних форм туризму, які стають усе більш популярними серед відпочивальників та привабливими для підприємців. Серед них пішохідний, кінний, велотуризм, сплавання на байдарках, рибальство і полювання [1]. Такі види активного відпочинку сприяють ознайомленню з сільським устроєм життя, місцевою культурою, і водночас сприяють вирішенню проблеми зайнятості на селі, зростанню дохідної частини місцевих бюджетів, збереженню місцевих традицій тощо.

ВИСНОВОК. Отже, «зелена» економіка, яка розвивається на таких засадах, повинна створювати умови для зміцнення та збереження здоров'я населення, зростання його економічного добробуту, духовного і соціального розвитку. Усе викладене свідчить про необхідність формування принципово нового напрямку досліджень, які слугуватимуть теоретико-методологічним підґрунтям для використання можливостей сфери фізичної культури і спорту у тісній взаємодії з іншими сферами діяльності суспільства, що в цілому сприятиме розвитку природно-ресурсного та соціально-економічного потенціалу нашої країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрєєва О. Фізична рекреація різних груп населення: [моногр.] / О. Андрєєва. – К.: Поліграфсервіс, 2014. – 280 с.
2. Вахович І. М. Механізми стимулювання «зеленого» інвестування регіональної економіки [Електронний ресурс] / І. М. Вахович, Ю. О. Франчук // Екон. форум. – 2013. – № 3. – С. 54–57. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor2013_3_10.pdf.

3. Галушкіна Т. П. Джерела економічного зростання в умовах моделі "зеленої" економіки [Електронний ресурс] / Т. П. Галушкіна // Формування ринк. відносин в Україні : зб. наук. праць. – Київ, 2013. – № 5. – С. 71–74. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/frvu_2013_5_18.pdf.
4. Марчук Л. П. "Зелена" економіка: суперечності та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Л. П. Марчук // Вісн. аграр. Науки Причорномор'я. – 2014. – Вип. 1. – С. 34–41. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vanp_2014_1_7.pdf.
5. Федина К. М. Теоретичні аспекти впровадження "зеленої" економіки в Україні [Електронний ресурс] / К. М. Федина // Проблеми раціон. використання соц.-еко. та природно-ресурс. потенціалу регіону: фінанс. політика та інвестиції. – Київ ; Рівне, 2013. – Вип. 19, № 1. – С. 216–224. – Режим доступу : URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/prvse_2013_19_1_28.pdf.
6. Opportunities and options for promoting a green economy in the Eastern Partnership Countries. Електронний ресурс. - Режим доступу: http://ec.europa.eu/environment/international_issues/pdf/report_green_economy_en.pdf.
7. Parry J. Sport for All and Public Health / J. Parry // J. of Asia Sport for All. – 2005. – N 1. – P. 1–15.
8. Sectors for a greener planet. – Режим доступу: http://www.greenup-unep.org/green-economy/ten-sectors.htm#T_1q0L1K_I.

Віндюк А.В.

Запорізький національний технічний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ З ТУРИЗМУ

Розглянуто методика застосування ділових ігор, відео практикумів, методу „Мозкової атаки” на практичних заняттях з дисциплін циклу професійно-практичної підготовки бакалаврів з туризму. Зазначено, що ігрові методи сприяють підвищенню якості знань студентів. Наведено аналіз публікацій вчених про застосування ігрових методів та особливості їх використання. Визначено, що ігрова форма сприяє зацікавленості студентів, надає можливість інтерпретації, осмислювання отриманих результатів, завдяки чому проявляється особистість студента. Подано приклади ділових ігор, відео практикумів, методу „Мозкової атаки”. Доведено актуальність і доцільність обраної проблеми дослідження.

Ключові слова: професійна підготовка, бакалавр, туризм, ділова гра, відео практикум, „Мозкова атака”.

Віндюк А.В. Использование игровых методов в профессиональной подготовке бакалавров туризма.

Рассмотрена методика применения деловых игр, видео практикумов, метода „Мозговой атаки” на практических занятиях по дисциплинам цикла профессионально-практической подготовки бакалавров туризма. Отмечено, что игровые методы способствуют повышению качества знаний студентов. Приведен анализ публикаций ученых о применении игровых методов и особенности их использования. Определенно, что игровая форма способствует заинтересованности студентов, предоставляет возможность интерпретации, осмысливанию полученных результатов, благодаря чему проявляется личность студента. Приведены примеры деловых игр, видео практикумов, метода „Мозговой атаки”. Доказана актуальность и целесообразность избранной проблемы исследования.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, бакалавр, туризм, деловая игра, видео практикум, „Мозговая атака”.

Vindyuk A.V. Using of game methods in the professional training of bachelors of tourism. *The article deals with methods of usage of business games, video practice, and brain storm technique at the practical classes for disciplines' cycle of professional training of bachelors of tourism. It was noted that game methods contribute to rise of students' learning quality. The article contains analysis of scholars' publications about the applying of game methods and characteristics of their usage. The main psychological and pedagogical principles are implemented in a business game, they are: the principles of simulation modeling of specific circumstances and production dynamic, as well as game modeling of specialists' professional activity content; the principle of content's problematization of educational business game and process of its deployment in the students' cognitive activity; principle of participants' joint action in the circumstances of role interaction, division and integration of specialists' production functions which are simulated in a game; the principle of dialogue communication and interaction of game's partners as an essential condition for educational tasks' solving, preparation and making of agreed decisions, development of cognition activity; the principle of two-dimensional nature of game educational activity – the achievement of game's goals is the tool for implementation of personal development goals, goals of education and guidance of tourism specialist. It was determined that the game's form contributes to students' interest, gives the possibility of interpretation, of understanding of obtained results, thereby the student's personality is manifesting. The examples of business games video practices, and brain storm method were given. The students showed activity during the implementation of brain storm method at the practical classes of the following disciplines: „Recreational service organization”, „Tourism organization”, „Animation services organization”, „Sport animation organization” etc. The importance and usefulness of chosen research problem was proven.*

Key words: professional training, bachelor, tourism, business game, video practice, brain storm.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливішими науковими та практичними завданнями. Динамічний розвиток туризму зумовлює необхідність забезпечення галузі туризму фахівцями, які відповідали б міжнародним стандартам. Підготовка фахівців з туризму диктується соціальними потребами держави і вирішує важливу державну задачу – системну підготовку кваліфікованих фахівців для індустрії гостинності. Аналіз педагогічної практики показує, що підвищенню якості навчання студентів сприяють ігрові методи. Науковці С.О. Габрусевич та Г.О. Зорін [2], А.М. Князев та П.В. Одинцов [4], А.П. Панфілова [6], М. Скрипник [7], В.А. Трайнев [8], В.П. Шашина [9] вважають, що ділові ігри в професійній підготовці займають провідні позиції. Ігровий метод у підготовці фахівця став використовуватися з 1932 року та до теперішнього часу продовжує вдосконалюватися. Принципи ділової гри викладені у збірнику „Ігрове моделювання: методологія та практика”. Автори вважають, що у діловій грі реалізуються основні психолого-педагогічні принципи, а саме: принципи імітаційного моделювання конкретних умов і динаміки виробництва та ігрового моделювання змісту професійної діяльності фахівців; принцип проблемності змісту навчальної ділової гри та процесу його розгортання в пізнавальній діяльності студентів; принцип спільної діяльності учасників у умовах роліової взаємодії, поділу та